

NARODOWY
BANK POLSKI

Styczeń 2022 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Styczeń 2022 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2022 r.

Materiał opracował:
Departament Zagraniczny
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej

Autorzy:
Magdalena Gąsior
Paweł Gąsiorowski
Martyna Migąła
Paweł Smaga
Dominik Wiśniewski

Redakcja:
Magdalena Gąsior

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

Narodowy Bank Polski
00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
www.nbp.pl

ISSN / ISBN 1234567890

© Copyright Narodowy Bank Polski, 2022

Spis treści

Najważniejsze w tym miesiącu	3
1. Eurogrupa	4
1.1. Posiedzenie Eurogrupy, 17 stycznia	4
2. Rada Unii Europejskiej	5
2.1. Francuska prezydencja w Radzie UE	5
2.2. Posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych, 18 stycznia	6
3. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	8
3.1. Opinia w sprawie systemowej istotności brytyjskich kontrahentów centralnych	8
3.2. Zalecenie w sprawie funduszy rynku pieniężnego	8
3.3. Zalecenie w sprawie utworzenia europejskiego systemu koordynacji działań w odpowiedzi na pojawienie się systemowego ryzyka cybernetycznego	9
Zapowiedzi wydarzeń w lutym 2022 r.	11
Spis skrótów	12

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Francuska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej**

Francja objęła 1 stycznia 2022 r. sześciomiesięczne przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej (UE). Głównym celem jej prezydencji jest wspieranie odbudowy UE po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. Francja będzie promować wizję silnej, suwerennej Unii opartej na wspólnych wartościach, kulturze i historii.

[*więcej w pkt 2.1*](#)

- **Zalecenie w sprawie utworzenia europejskiego systemu koordynacji działań w odpowiedzi na pojawienie się systemowego ryzyka cybernetycznego**

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) opublikowała zalecenie dotyczące utworzenia europejskiego systemu koordynacji działań w przypadku pojawienia się systemowego ryzyka cybernetycznego (*pan-European systemic cyber incident coordination framework, EU-SCICF*). ESRB rekomenduje w szczególności utworzenie europejskich ram skoordynowanego reagowania na istotne transgraniczne incydenty cybernetyczne, które mogą mieć systemowy wpływ na sektor finansowy UE, oraz wskazanie punktów, do których będą przekazywane informacje w razie wystąpienia incydentu cybernetycznego.

[*więcej w pkt 3.3*](#)

1. Eurogrupa

1.1. [Posiedzenie](#) Eurogrupy, 17 stycznia

Podczas posiedzenia Eurogrupy 17 stycznia 2022 r. ministrowie gospodarki i finansów państw strefy euro przeprowadzili dyskusję na temat dostosowania gospodarczego i odporności gospodarczej w kontekście [najnowszych wyników](#) ekonomicznych strefy euro w porównaniu z wynikami partnerów międzynarodowych. Poruszono również kwestię [wypłacalności](#) sektora przedsiębiorstw oraz środków, które mogłyby ułatwić restrukturyzację przedsiębiorstw i dostosowanie gospodarcze w strefie euro w okresie odbudowy po pandemii COVID-19.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Francuska prezydencja w Radzie UE

Z dniem 1 stycznia 2022 r. Francja objęła sześciomiesięczne [przewodnictwo](#) w Radzie UE. Motto francuskiej prezydencji brzmi: „Odbudowa, siła i poczucie przynależności”, a jej trzy priorytety to:

- [realizacja programu na rzecz suwerenności europejskiej](#), czyli zdolności Europy do obrony swoich wartości i interesów – w tym priorytecie mieszczą się działania prowadzące do: wzmocnienia strefy Schengen, ochrony granic europejskich, kontrolowania migracji i doskonalenia polityki azylowej;
- [budowanie nowego europejskiego modelu wzrostu](#) m.in. przez wspieranie transformacji cyfrowej spójnej z celami klimatycznymi;
- [tworzenie Europy, która ma bardziej ludzki wymiar](#), broni praworządności i podtrzymuje swoje wartości.

W [wystąpieniu](#) w Parlamencie Europejskim (PE) prezydent Francji Emmanuel Macron zapowiedział skupienie się na negocjacjach w sprawie ustawy o usługach cyfrowych oraz ustawy o rynkach cyfrowych, ustanowieniu mechanizmu¹ dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (*carbon border adjustment mechanism*, CBAM) oraz wypracowaniu wspólnych zasad dotyczących płacy minimalnej.

Francja objęła 1 stycznia 2022 r. sześciomiesięczne przewodnictwo w Radzie UE. Głównym celem jej prezydencji jest wspieranie odbudowy państw członkowskich UE po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. Francja będzie promować wizję silnej, suwerennej UE, opartej na wspólnych wartościach, kulturze i historii.

Według [programu prezydencji](#) sprawy gospodarcze i finansowe w UE w najbliższym półroczu będą realizowane w trzech głównych obszarach:

1. [Wspieranie wzrostu gospodarczego w UE](#). Istotne jest zapewnienie niezakłóconych transferów środków finansowych na realizowanie działań z krajowych planów odbudowy (KPO) państw członkowskich² i sprawowanie nadzoru nad ich wdrażaniem. Priorytetem jest też przegląd

¹ Celem mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, zaproponowanego przez KE w lipcu 2021 r., jest ograniczenie ryzyka tzw. ucieczki emisji przez zachęcanie producentów z państw trzecich do zmiany swoich procesów produkcyjnych na bardziej ekologiczne. Będzie on wyznaczał cenę emisji dwutlenku węgla w odniesieniu do towarów importowanych, jaką trzeba by zapłacić, gdyby zostały wyprodukowane w UE. Więcej na temat CBAM w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z grudnia 2021 r.

² Krajowy plan odbudowy to dokument, który stanowi podstawę do ubiegania się przez dane państwo członkowskie o wsparcie finansowe UE w ramach unijnego planu odbudowy gospodarek państw członkowskich UE w związku z wychodzeniem z kryzysu wywołanego COVID-19. Dokument zawiera pakiet reform strukturalnych oraz inwestycji przewidzianych do realizacji przez państwo członkowskie.

zarządzania gospodarczego w UE oraz reguł fiskalnych i procedury nierównowag makroekonomicznych.

2. Działania na rzecz bardziej konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki oraz suwerenności finansowej. Francja planuje przyspieszyć prace nad pakietem legislacyjnym dotyczącym przeglądu przepisów ubezpieczeniowych (Wypłacalność II). Zamierza także dążyć do osiągnięcia postępu w przygotowaniu dokumentów dotyczących unii rynków kapitałowych, w szczególności projektu rozporządzenia w sprawie utworzenia i funkcjonowania europejskiego jednolitego punktu dostępu do danych, zmian rozporządzenia w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych i rewizji dyrektywy w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

3. Budowa odpowiedzialnego i zrównoważonego kapitalizmu. Francuska prezydencja chce kontynuować działania na rzecz ochrony środowiska (m.in. przygotowanie projektu rozporządzenia CBAM), a także prace nad regulacjami w zakresie finansów cyfrowych oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

2.2. Posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych, 18 stycznia

Dnia 18 stycznia 2022 r. Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych spotkała się po raz pierwszy w nowym roku. Jednym z tematów posiedzenia była odbudowa gospodarcza po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. Ministrowie gospodarki i finansów dyskutowali o wdrażaniu instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększania odporności (Recovery and Resilience Facility, RRF).

Na podstawie wniosków Komisji Europejskiej (KE) Rada przyjęła decyzje wykonawcze zatwierdzające oceny 22 KPO. KE nie przedstawiła oceny KPO pięciu państw członkowskich, przy czym jedno z nich (Holandia) nie złożyło jeszcze swojego planu. KE prowadzi rozmowy z Bułgarią, Polską, Szwecją i Węgrami na temat oceny ich planów. Osiemnaście państw członkowskich otrzymało płatności zaliczkowe (13% wnioskowanych kwot) na łączną sumę 54,2 mld euro. Aby sfinansować plany odbudowy i zwiększania odporności, KE dotychczas pozyskała na rynkach finansowych 71 mld euro w wyniku emisji instrumentów długoterminowych i 28 mld euro z emisji instrumentów krótkoterminowych. Rada spodziewa się, że RRF zostanie w zasadniczym stopniu wdrożony w 2022 r.

Rada przyjęła także dokumenty związane z cyklem zarządzania gospodarczego w UE, tzw. semestrem europejskim³: konkluzje w sprawie sprawozdania przedłożonego w ramach mechanizmu ostrzegania 2022, a także konkluzje w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu

³ Więcej na temat dokumentów opublikowanych w ramach tzw. semestru europejskiego w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z listopada 2021 r.

gospodarczego 2022. Zatwierdziła również [projekt zalecenia](#) w sprawie polityki strefy euro, które powinna następnie zaakceptować Rada Europejska.

Ministrowie potwierdzili, że priorytetem jest ustanowienie globalnego minimalnego poziomu opodatkowania grup przedsiębiorstw wielonarodowych w UE. Projekt dyrektywy w tym zakresie, [przedstawiony](#) przez KE 22 grudnia 2021 r., ma przenieść uzgodnione zasady międzynarodowego opodatkowania przedsiębiorstw do prawa UE.

3. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

3.1. Opinia w sprawie systemowej istotności brytyjskich kontrahentów centralnych

W opublikowanym 20 stycznia 2022 r. [piśmie](#) Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) przedstawiła swoją opinię na temat systemowej istotności dwóch brytyjskich kontrahentów centralnych (*central counterparties*, CCP) dla stabilności finansowej UE i państw członkowskich w związku z wyjściem Wielkiej Brytanii z UE. Opinia dotyczy LCH Ltd oraz ICE Clear Europe i została przygotowana na wniosek Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (European Securities and Markets Authority, ESMA)⁴. Według ESRB:

- Oferowane przez LCH Ltd usługi rozliczeniowe, dotyczące transakcji nominowanych w CZK, DKK, HUF i SEK, nie powinny zostać uznane za *substantially systemic* i w związku z tym mogą być świadczone podmiotom z UE na dotychczasowych zasadach.
- Świadczone przez LCH Ltd usługi rozliczania pozagiełdowych transakcji instrumentami pochodnymi na stopę procentową (SwapClear) w EUR i PLN oraz świadczone przez ICE Clear Europe usługi rozliczania w obrocie pozagiełdowym swapów kredytowych (*credit default swap*, CDS) i *futures* na krótkoterminowe stopy procentowe (*short term interest rate*, STIR) w EUR mają duże znaczenie systemowe dla UE lub co najmniej jednego z jej krajów, niemniej wspomniane izby nadal powinny być uznane za mogące świadczyć te usługi na rzecz podmiotów z UE. Uznanie należałoby jednak ograniczyć czasowo. Ponadto należy podjąć działania ograniczające ryzyko dla stabilności finansowej UE, wynikające z tych usług, a także zwiększyć potencjał CCP pochodzących z UE.

3.2. Zalecenie w sprawie funduszy rynku pieniężnego

ESRB opublikowała 25 stycznia br. [zalecenie](#) skierowane do KE, dotyczące funkcjonowania funduszy rynku pieniężnego (*money market funds*, MMF). Celem wydania przez ESRB tego zalecenia było ograniczenie ryzyka wzajemnych powiązań i istotnych zaburzeń płynności na rynku MMF, które wystąpiły w wyniku pandemii COVID-19. Zalecenie przedstawia też proponowany przez ESRB kierunek zmian legislacyjnych w związku z zaplanowanym na 2022 r. przeglądem

⁴ We wrześniu 2020 r. ESMA uznał, że brytyjskie CCP (LCH Ltd i ICE Clear Europe) tymczasowo (do końca czerwca 2022 r.) spełniają wymogi równoważne z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (EMIR). Ponadto zostały uznane za systemowo ważne. ESMA zobowiązał się, że w ciągu 18 miesięcy zweryfikuje systemową istotność tych dwóch izb i ewentualnie uzna je za *substantially systemic*. ESMA może stwierdzić, że CCP z państwa trzeciego lub niektóre ze świadczonych przez niego usług rozliczeniowych mają tak istotne systemowe znaczenie, że nie powinien on zostać uznany na potrzeby świadczenia niektórych usług rozliczeniowych lub prowadzenia działalności rozliczeniowej. Brak uznania CCP z państwa trzeciego przez ESMA oznacza brak możliwości świadczenia przez niego usług rozliczeniowych na rzecz członków rozliczających lub systemów obrotu mających siedzibę w UE. Aby zweryfikować tę ocenę, ESMA skierował do ESRB prośbę o opinię.

Rozporządzenia PE i Rady (UE) 2017/1131 z 14 czerwca 2017 r. w sprawie funduszy rynku pieniężnego. Zgodnie z zaleceniem KE powinna do końca 2023 r. zaproponować przepisy mające na celu m.in.:

- zaostrenie zasad zarządzania płynnością aktywów utrzymywanych przez MMF, co pozwoli ograniczyć tzw. efekty klifu (m.in. gdy konieczna okaże się zmiana metody wyceny niektórych składników aktywów),
- ograniczanie ryzyka transformacji płynności MMF,
- doprecyzowanie stosowania przez MMF instrumentów zarządzania płynnością,
- usprawnienie przeprowadzania testów warunków skrajnych w tym sektorze, a także monitorowania oraz wymiany informacji sprawozdawczych i danych na temat MMF.

Ponadto według ESRB Rozporządzenie w sprawie funduszy rynku pieniężnego powinno zostać poddane przeglądowi po pięciu latach od wejścia w życie nowych przepisów, aby ocenić, czy osiągnięto wzrost odporności w sektorze MMF i ograniczono ryzyko wystąpienia efektu zarażania. Wraz z zaleceniem opublikowano również [raport](#), który zawiera analizę ryzyka systemowego w sektorze MMF oraz wskazuje przesłanki uzasadniające wydanie zalecenia i potencjalne skutki jego wdrożenia.

3.3. Zalecenie w sprawie utworzenia europejskiego systemu koordynacji działań w odpowiedzi na pojawienie się systemowego ryzyka cybernetycznego

ESRB opublikowała 27 stycznia br. [zalecenie](#) dotyczące utworzenia europejskiego systemu koordynacji działań w odpowiedzi na pojawienie się systemowego ryzyka cybernetycznego (*pan-European Systemic Cyber Incident Coordination Framework, EU-SCICF*). Składa się ono z następujących zaleceń częściowych:

- [Zalecenie A.1.](#) Europejskie Urzędy Nadzoru⁵, Europejski Bank Centralny (EBC), ESRB oraz właściwe organy krajowe powinny rozpocząć przygotowania do utworzenia ogólnoeuropejskich ram skoordynowanego reagowania na istotne transgraniczne incydenty dotyczące technologii informacyjno-komunikacyjnych, mające systemowy wpływ na sektor finansowy UE.
- [Zalecenie A.2.](#) Europejskie Urzędy Nadzoru mają, w konsultacji z EBC i ESRB, przeprowadzić mapowanie i analizę przeszkód w rozwoju EU-SCICF.
- [Zalecenie B.](#) Europejskie Urzędy Nadzoru, EBC i państwa członkowskie powinny wskazać punkty, do których mają być przekazywane informacje w przypadku wystąpienia incydentu cybernetycznego.
- [Zalecenie C.](#) Komisja Europejska na podstawie analiz przeprowadzonych zgodnie z Zaleceniem A ma rozważyć podjęcie działań niezbędnych do zapewnienia skoordynowanej odpowiedzi na incydenty cybernetyczne o znaczeniu systemowym.

⁵ Do Europejskich Urzędów Nadzoru zalicza się: Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych oraz Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.

EU-SCICF ma uzupełniać – na poziomie UE i z uwzględnieniem perspektywy makroostrożnościowej – istniejące mechanizmy komunikacji i koordynacji oraz zwiększać gotowość instytucji nadzoru finansowego do zapobiegania systemowym skutkom wynikającym z zaistnienia incydentów cybernetycznych oraz reagowania na te incydenty.

ESRB opublikowała zalecenie dotyczące utworzenia europejskiego systemu koordynacji działań w przypadku pojawienia się systemowego ryzyka cybernetycznego (EU-SCICF). ESRB rekomenduje adresatom w szczególności utworzenie ogólnoeuropejskich ram skoordynowanego reagowania na istotne transgraniczne incydenty cybernetyczne, które mogą mieć systemowy wpływ na sektor finansowy UE, oraz wskazanie punktów, do których będą przekazywane informacje w razie wystąpienia incydentu cybernetycznego

Wraz z zaleceniem opublikowano [raport](#) zawierający propozycje działań ograniczających ryzyko dla stabilności finansowej wynikające z incydentu cybernetycznego. Oprócz potrzeby utworzenia EU-SCICF w raporcie zaproponowano m.in. rozszerzenie definicji celów pośrednich polityki makroostrożnościowej oraz wskazanie nowych instrumentów makroostrożnościowych niezbędnych do ograniczania systemowych skutków ryzyka cybernetycznego. Zaproponowano również ustanowienie ram monitoringu i analiz systemowego ryzyka cybernetycznego, niezbędnych m.in. do kalibracji nowych instrumentów makroostrożnościowych.

Zapowiedzi wydarzeń w lutym 2022 r.

Data	Wydarzenie
2 lutego	posiedzenie Rady Prezesów EBC z decyzją w sprawie polityki pieniężnej
14-17 lutego	sesja plenarna PE
15 lutego	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA)
16 lutego	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
25-26 lutego	nieformalne posiedzenie Rady UE do Spraw Gospodarczych i Finansowych

Spis skrótów

CBAM	<i>carbon border adjustment mechanism</i> , mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO ₂
CCP	<i>central counterparties</i> , kontrahenci centralni
CDS	<i>credit default swap</i> , swap kredytowy
CZK	korona czeska
DKK	korona duńska
EBC	Europejski Bank Centralny
EMIR	European Market Infrastructure Regulation, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji
ESMA	European Securities and Markets Authority, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
EU-SCICF	<i>pan-European systemic cyber incident coordinator framework</i> , europejski system koordynacji działań w odpowiedzi na pojawienie się systemowego ryzyka cybernetycznego
HUF	forint węgierski
KE	Komisja Europejska
KPO	krajowy plan odbudowy

MMF	<i>money market funds</i> , fundusze rynku pieniężnego
PE	Parlament Europejski
RRF	Recovery and Resilience Facility, instrument na rzecz odbudowy i zwiększania odporności
SEK	korona szwedzka
STIR	<i>short term interest rate</i> , krótkoterminowa stopa procentowa
UE	Unia Europejska

www.nbp.pl

